

Володимир Ричка (м. Київ)

доктор історичних наук, професор,
головний науковий співробітник
відділу історії України середніх віків
та раннього нового часу
Інституту історії України НАН України
E-mail: wolr@ukr.net

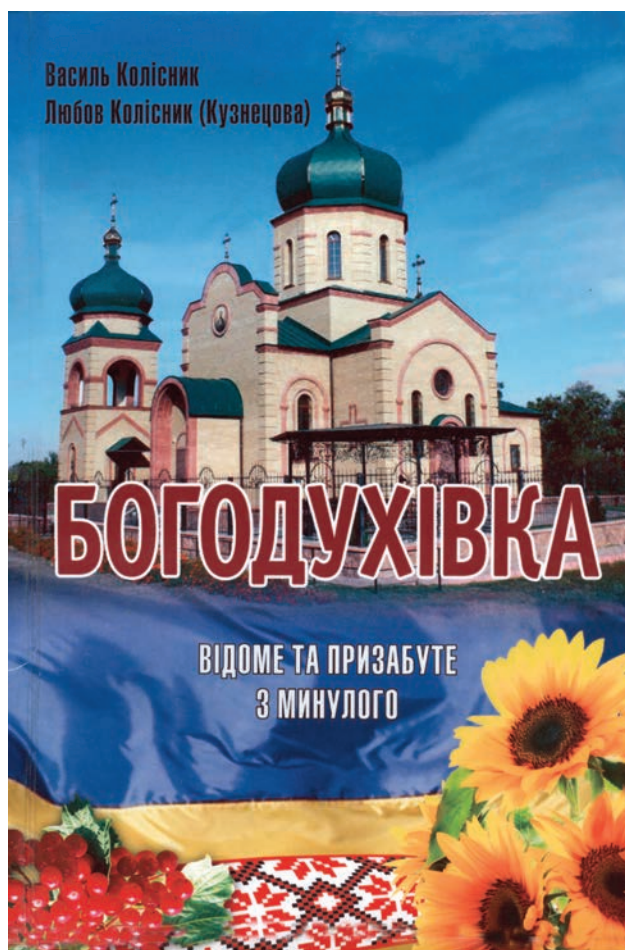
Знайомка незнайомка

Рец. на: Колісник В.І., Колісник (Кузнецова) Л.В. *Богодухівка. Відоме та призабуте з минулого.* – Черкаси: Вертикаль, видавець С.Г. Кандич, 2017. – 236 с., фото.

Поява цієї ошатно оздобленої книги стало відрадною подією, що засвідчує тяглість розвитку краєзнавчих студій в одному із лівобережних районів Черкащини, а саме – на Чорнобаївщині. У цьому уславненому хліборобському краї, під оспіваними Михайлом Старицьким ясними зорями заховалось чимало пам'яток історії та культури й визначних місць. Вагомий внесок у справі їх вивчення та популяризації в останні десятиліття зробили місцеві краєзнавці М.В. Приліпко та В.І. Гарната. Підготовлені ними історико-краєзнавчі праці викликали великий інтерес та вдячність широкого загалу Чорнобаївщини й усієї області. Історична минушина села Богодухівка, що висвітлюється на сторінках рецензованої книги також, переконаний, не залишить байдужими багатьох читачів по далеких і близьких світах.

На основі використання широкого кола джерел, значна частина яких вперше вводиться до наукового обігу, авторам вдалося простежити плін історичного життя на степових просторах нинішнього села Богодухівки від найдавніших часів до 1917 року. У книзі розглядається історія залюднення цих теренів, що від початку XVIII століття в адміністративному відношенні належали до Кропивнянської сотні Переяславського полку. Точну дату виникнення села за наявними джерелами авторам не вдалося встановити, що, мабуть, і неможливо. Надійним хронологічним репером відліку віку села є 1750-й рік, яким датується його перша згадка в історичних документах.

Автори спробували простежити динаміку зростання чисельного складу села, виявити імена та прізвища мешканців, їх стану належність та рід занять. Цікавими є наведені у книзі

матеріали про церковне будівництво у Богодухівці. Зведені тут Свято-Духівська (1754) і Петро-Павлівська (1784) храми стали важливими духовними осередками, центрами притягання для місцевого люду. У майбутньому варто продовжити подальше вивчення метричних книг Богодухівських церков, їх статистичних описів, що зберігаються у фондах Полтавського та Черкаського державних архівів, адже ці матеріали дозволяють відтворити широку панораму життя сільської громади у всіх його вимірах.

Позитивну якість рецензованої книги визначає її особистісне наповнення. Автори спробували виявити прізвища перших богодухівських поселенців та співвіднести їх з тими, які були поширеними у Богодухівці в кінці XIX – на початку XX століття. У книзі наводяться дані про роди перших богодухівських землевласників – Красіонів, Гриневичів та інших володільців. Великий пізнавальний інтерес становлять також біографічні відомості про представників розгалуженого козацько-старшинського роду Дараганів. Вони відомі не тільки як засновники села й власники великих земельних угідь на Чорнобаївщині. Дарагани були фундаторами Петро-Павлівської церкви у Богодухівці, попечителями місцевого земського училища й меценатами. Їхні нащадки уславили цей український

рід на поприщі військової служби, залишили помітний слід в історії та культурі другої половини XIX – початку XX століть. Звісно, автори не могли оминати увагою й постать свого славетного земляка – Івана Максимовича Піддубного. Відомі факти з біографії непереможного борця доповнено новими даними про його родовід, дитинство та роки господарювання у Богодухівці, до якої він повернувся 1910 року після короткочасного, як виявиться пізніше, припинення участі у спортивних змаганнях.

Історична оповідь у книзі, як вже зазначалося, доведена до 1917 року. Автори планують продовжити її у наступному виданні. Тож хочеться побажати їм творчої наснаги та подальших успіхів в цій нелегкій, але такій потрібній праці.